

Sygn. akt **III AUa 1523/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Goss-Kokot (spr.)

Sędziowie: SSA Ewa Cyran

SSA Wiesława Stachowiak

Protokolant: insp.ds.biurowości Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2016 r. w Poznaniu

sprawy **K. H.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanego P. O.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji K. H.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 18 lutego 2015 r. sygn. akt VIII U 4600/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 i stwierdza, że K. H. podlega jako pracownik u płatnika składek P. O. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 15 marca 2013r.;
2. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 i zasądza od pozwanego na rzecz K. H. kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;
3. zasądza od pozwanego na rzecz K. H. kwotę 150 zł tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Wiesława Stachowiak	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Ewa Cyran
-------------------------	-----------------------	---------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 lipca 2014 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. stwierdził, iż K. H. jako pracownik u płatnika składek P. O. nie podlega od dnia 15 marca 2013 roku obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że zamiarem stron stosunku pracy nie było rzeczywiste świadczenie pracy, a zawarcie umowy o pracę było czynnością pozorną, mającą na celu uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego

w razie choroby. Podniesiono, że płatnik składek nie posiada żadnych dokumentów potwierdzających świadczenie pracy przez odwołującą.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła K. H., domagając się jej zmiany i ustalenia, że od dnia 15 marca 2013 roku jako pracownik podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia w firmie (...), a nadto zasądzenia kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 18 lutego 2015r. Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych (sygn. akt VIII U 4600/14):

1. oddalił odwołanie,
2. zasądził od odwołującej na rzecz pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. H. ma obecnie (...) lat, w roku szkolnym 2011/2012 ukończyła Liceum Ogólnokształcące we W., po czym podjęła studia w (...) Wyższej Szkole (...) na kierunku zarządzanie w biznesie.

W lipcu 2010 roku odwołująca pracowała w sklepie sieci Ż. jako kasjerka, następnie w okresie od czerwca do sierpnia 2011 roku pracowała w restauracji (...) jako pracownik kuchni i sprzedawca, po czym od stycznia do grudnia 2012 roku jako kelnerka.

W dniu 15 marca 2013 roku odwołująca podpisała umowę o pracę z firmą (...) i to na okres próbny, tj. od dnia 15 marca 2013 roku do dnia 15 kwietnia 2013 roku na stanowisko pracownika biurowego w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem w kwocie 2.000 zł brutto. Miejsce wykonywania pracy określono jako lokal przy ulicy (...) w Ś..

Z datą 15 marca 2013r. zostały wystawione i podpisane karta szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, instruktaż stanowiskowy. Nadto wypełniony został kwestionariusz osobowy.

Z kolei w dniu 16 kwietnia 2013 roku odwołująca podpisała z zainteresowanym kolejną umowę o pracę i to na czas określony od dnia 16 kwietnia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku, na podstawie której została zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pracownika biurowego za wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 2.000 zł brutto plus premia uznaniowa.

Od dnia 15 marca 2013 roku odwołująca została zgłoszona przez pracodawcę do ubezpieczeń społecznych jako pracownik, a zgłoszenie to zostało przekazane do organu rentowego w dniu 26 marca 2013 roku.

P. O. działalność gospodarczą zgłosił do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej dnia 30 lipca 2012 roku. Jako jej siedzibę wskazał miejsce zamieszkania - B.. Początkowo jej przedmiotem była działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną. W lutym 2013 roku zainteresowany rozszerzył ją o sprzedaż kolektorów słonecznych oraz otworzył punkt w Ś. na ulicy (...) w wynajmowanym lokalu. W grudniu 2013 roku zainteresowany zakończył wynajmowanie lokalu i zaczął prowadzić działalność bez lokalu w formie telefonicznej.

Z tytułu prowadzonej działalności w roku 2012 zainteresowany uzyskał przychód 14.790 zł, z czego dochód wyniósł 252,05 zł. Z kolei w roku 2013 przychód osiągnął kwotę 311.224,58 zł, z czego dochód to 3.042,34 zł.

W dniu 15 marca 2013r. zainteresowany zawarł umowę w sprawie zorganizowaniu stażu z Zakładem (...) bez nawiązywania stosunku pracy ze stażystą. Okres stażu ustalono na 5 miesięcy, tj. 18.03.2013–14.08.2013. Stypendium i składki opłacał za stażystę Zakład (...) w Ś.. W dniu 12 lipca 2013r. został zawarty aneks do umowy w sprawie zorganizowania stażu, w którym zainteresowany zobowiązał się zatrudnić stażystę po zakończeniu stażu na okres co najmniej 3 miesięcy.

Z dniem 18 marca 2013r. staż rozpoczęła odbywać R. R., która z dniem 24 kwietnia 2013r. zaczęła korzystać ze zwolnienia lekarskiego z uwagi na ciążę.

Badania lekarskie o braku przeciwwskazań do podjęcia pracy w firmie (...) odwołująca wykonała w dniu 4 kwietnia 2013r.

W dniu zawarcia umowy o pracę, tj. 15 marca 2013 roku K. H. była w ciąży. Od dnia 13 maja 2013 roku odwołująca przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z ciążą. Zainteresowany nie zatrudnił nikogo na miejsce odwołującej w trakcie jej nieobecności.

Za okres od dnia 13 maja 2013 roku do dnia 14 czerwca 2013 roku zostało odwołującej wypłacone wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy ze środków pracodawcy w kwocie 1.898,49 zł, a za okres od dnia 15 czerwca 2013 roku do dnia 14 września 2013 roku zasiłek chorobowy w kwocie 5.292,76 zł. Z kolei od dnia 15 września 2013 roku odwołująca pobierała zasiłek macierzyński, który organ rentowy wypłacił za okres od dnia 15 września 2013 roku do dnia 31 lipca 2014 roku w kwocie 14.726,40 zł.

Od wynagrodzenia za pracę i zasiłków chorobowych zostały odprowadzone należne podatek i składki.

W dniu 15 września 2013 roku K. H. urodziła dziecko – J. K., którego ojcem jest T. K..

Zakres obowiązków odwołującej nie został spisany. Zgodnie z ustnymi ustaleniami K. H. miała obsługiwać biuro, przeprowadzać wstępne rozmowy z klientami, umawiać spotkania z klientami, dbać o porządek w biurze.

W dniu 22 maja 2014r. z urzędu Zakład Ubezpieczeń Społecznych wszczął postępowanie wyjaśniające mające na celu ustalenie zasadności zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego K. H. przez płatnika składek P. O..

Zainteresowany wezwany do zgłoszenia wniosków oraz pisemnego oświadczenia złożył, poza wypełnionym oświadczeniem, kopie dokumentów z akt osobowych odwołującej, listy płac, listy obecności, wydruki przelewów wynagrodzenia na konto odwołującej, zeznania podatkowe, a nadto trzy oferty finansowe (kosztorys orientacyjny), bez daty z podpisem odwołującej.

Wezwanie skierowane do odwołującej wróciło z adnotacją „adresat wyprowadził się”.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Okręgowy wydał powyższy wyrok.

Dokonując merytorycznej oceny prawidłowości decyzji, Sąd Okręgowy powołał treść art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 22 § k.p.

Sąd I instancji uznał, że strony umowy o pracę nie zaferowały wiarygodnych dowodów na okoliczność rzeczywistego świadczenia pracy przez odwołującą. Zainteresowany przedstawił listy płac za marzec, kwiecień, maj oraz czerwiec 2013 roku oraz listy obecności za ww. miesiące oraz dokumenty osobowe potrzebne do zatrudnienia pracownika, lecz zdaniem tego Sądu było to niewystarczające do tego, by można uznać, że K. H. faktycznie świadczyła pracę na rzecz P. O..

Wskazano, że brak jest jakichkolwiek dokumentów sporządzonych przez ubezpieczoną i przez nią podpisanych, które mogłyby stanowić dowód, że rzeczywiście świadczyła ona pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w granicach powierzonych jej obowiązków i stanowiska zgodnie z zawartą umową. Zarówno odwołująca jak i zainteresowany przesłuchiwani przed Sądem nie potrafili wskazać nazwisk i nazw pozyskanych klientów czy choćby potencjalnych klientów, którym oferowano usługi. Zainteresowany uzasadniał zatrudnienie pracownika rozszerzeniem zakresu dotychczas prowadzonej działalności gospodarczej. Nie chciał by klienci chętni do nabycia kolektorów słonecznych odrywali go od wykonywanych usług rolniczych, to jednak w miejsce odwołującej nie poszukiwał nowego pracownika

biurowego, a w grudniu 2013 roku zaprzestał wynajmowania lokalu do prowadzenia tej działalności kontaktując się z klientami przez telefon.

W ocenie Sądu Okręgowego brak materialnego dowodu na fakt, iż K. H. utrzymywała kontakty z klientami, czy faktycznie umawiała zainteresowanego na spotkania z nimi czy o kontrahentów w ogóle zabiegała, jak również potwierdzenia, iż przedstawione przez strony wstępne kosztorysy faktycznie sporządziła odwołująca a nie zainteresowany.

Odwołująca nie przedłożyła żadnych innych dowodów z dokumentów czy z zeznań świadków, pomimo, iż to na niej spoczywał ciężar dowodu, potwierdzających faktyczne świadczenie przez nią pracy na rzecz zainteresowanego. Poza twierdzeniami odwołującej, zainteresowanego w sprawie oraz świadka T. K., będącego narzeczonym odwołującej, nie istnieją żadne materialne dowody na rzeczywiste świadczenie przez K. H. pracy.

Podniesiono, że okoliczność, iż odwołująca była w firmie nie może wskazywać, iż świadczyła pracę na rzecz zainteresowanego, albowiem jak wskazano wykonywanie przez stronę umowy pewnych czynności będących jej przedmiotem, nie musi prowadzić do wniosku, iż ma miejsce świadczenie pracy i doszło do skutecznego nawiązania stosunku pracy albo też innego stosunku cywilnoprawnego stanowiącego podstawę do osiągania korzyści z systemu ubezpieczeniowego. Zdaniem tego Sądu strony nie przedstawiły żadnych dowodów na faktyczne wykonywanie pracy przez odwołującą, a zarówno P. O., jak i K. H. nie dysponowali wiedzą na temat pozyskanych klientów i świadczonych na ich rzecz usług, a zainteresowany nie wskazał szczegółowych czynności wykonywanych przez K. H.. Odwołująca nie posiadała odpowiednich kwalifikacji zawodowych ani doświadczenia potrzebnych do pracy na zajmowanym stanowisku, albowiem dotychczas pracowała w sklepie jako kasjer - sprzedawca i kelnerka, a nie zajmowała się obsługą biura, ani też kontaktami z klientami jako pracownik biurowy.

Zdaniem Sądu I instancji po stronie odwołującej K. H. nie istniała wola rzeczywistego świadczenia pracy, a jedynym uzasadnieniem dla zatrudnienia odwołującej na podstawie umowy o pracę, za wysokim wynagrodzeniem nieadekwatnym do jej kompetencji, było włączenie odwołującej do ubezpieczeń społecznych i nie doszło do rzeczywistego świadczenia pracy.

Sąd I instancji na podstawie art.477¹⁴§ 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku wniosła odwołująca, zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi apelująca zarzuciła:

1. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

- nieprawidłowe zatasowanie tego przepisu i dokonanie dowolnej oceny dowodów, skutkującej błędnym przyjęciem, że odwołująca zawarła z P. O. umowę o pracę dla pozorów, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na takie ustalenie stanu faktycznego,
- całkowicie pominięcie części okoliczności faktycznych lub odmówienie części dowodów wiarygodności, w zakresie wynikającym z następujących dowodów:

- zeznań odwołującej: Sąd I instancji nie dał wiary zeznaniom odwołującej, iż fizycznie świadczyła pracę na rzecz pracodawcy, rozmawiała i umawiała spotkania, albowiem brak dowodów, by K. H. faktycznie wykonywała pracę. Równocześnie Sąd Okręgowy odmówił mocy dowodowej przedłożonym przez odwołującą na okoliczność pracy u P. O., wstępnym kosztorysom i ofertom sporządzonym przez odwołującą, który to fakt potwierdził pracodawca, wskazując iż brak jest dowodów, iż odwołująca faktycznie sama je sporządziła,

- zeznań zainteresowanego P. O.: Sąd I instancji odmówił wiary zeznaniom zainteresowanego, iż odwołująca miała obsługiwać klientów i sporządzać wstępne kosztorysy i oferty albowiem brak jest jakiegokolwiek dokumentacji na potwierdzenie tego faktu pomimo że odwołująca przedłożyła w toku postępowania wykonane przez siebie wstępne

kosztorysy oraz oferty. Ponadto, zdaniem Sądu I instancji fakt, iż odwołująca nie zdobyła żadnego klienta świadczy, że w rzeczywistości nie świadczyła pracy,

- zeznań świadka T. K.: Sąd I instancji uznał, że zeznania świadka są niewystarczające z uwagi na fakt, że świadek nigdy nie był w siedzibie firmy pracodawcy, a o zakresie wykonywanych przez odwołującą obowiązków wiedział od niej samej. Sąd nie uwzględnił jednak zeznań świadka z których wynikało jednoznacznie, że w okresie zatrudnienia zawoził odwołującą do siedziby pracodawcy celem świadczenia pracy oraz wskazał jednoznacznie miejsce w którym odwołująca była zatrudniona,

1. błędne ustalenie stanu faktycznego skutkujące przyjęciem, że:

- odwołująca zawierając umowę o pracę nie miała na celu faktycznego podjęcia i kontynuowania zatrudnienia, a wyłącznie zamiar uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego,
- odwołująca nie świadczyła pracy na rzecz zainteresowanego P. O., a w szczególności nie zajmowała się obsługą biura, nie prowadziła rozmów z klientami, nie sporządzała wstępnych kosztorysów i ofert,
- odwołująca i zainteresowany P. O. wiedzieli o ciąży odwołującej w chwili zawierania umów o pracę, a umowy zostały sporządzone wyłącznie w celu zabezpieczenia finansowego odwołującej w okresie ciąży i po porodzie,
- po stronie zainteresowanego P. O. nie istniała potrzeba zatrudnienia pracownika biurowego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą,

1. naruszenie przepisów art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez bezzasadne przyjęcie, iż na odwołującej ciążył obowiązek wykazania, iż nie złożyła fikcyjnego oświadczenia woli o zawarciu umowy o pracę i faktycznie świadczyła pracę na rzecz zainteresowanego P. O., podczas gdy w okolicznościach przedmiotowej sprawy ciężar dowodu spoczywał na organie rentowym,

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 83 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że odwołująca nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym a zawarta przez nią umowa o pracę była nieważna, gdyż wolą stron nie była faktyczna realizacja stosunku pracy, podczas gdy okoliczności faktyczne sprawy oraz zebrany w sprawie materiał dowody wskazują jednoznacznie, iż odwołująca świadczyła pracę na rzecz P. O., pod jego kierunkiem i w miejscu przez niego wskazanym.

Mając na uwadze powyższe, odwołująca wniosła o:

1. zmianę w całości zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania skarżącej K. H. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. z dnia 22 lipca 2014r. nr (...), a w konsekwencji ustalenie, że odwołująca od dnia 15.03.2013r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik u płatnika składek P. O.,
2. zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, według norm przepisanych, ewentualnie
3. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Organ rentowy nie wniósł odpowiedzi na apelację.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja odwołującej okazała się zasadna.

Rację należy bowiem przyznać skarżącej, że Sąd Okręgowy naruszył przepis art. 233 § 1 k.p.c. dokonując sprzecznych istotnych ustaleń z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sąd I instancji przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, lecz w swych ustaleniach i wnioskach wykraczał poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikających z przepisu art. 233 k.p.c. Przypomnieć należy, że zgodnie z tym przepisem sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego.

W doktrynie oraz orzecznictwie przyjmuje się, iż ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Ustalenia faktyczne dokonane na podstawie tak ocenionych dowodów nie mogą wykazywać błędów tak faktycznych, tzn. nie mogą być sprzeczne z treścią dowodów, jak i logicznych (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 9.12.2009r., IV CSK 290/09).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Okręgowy jest nieprawidłowa i narusza ramy określonych w art. 233 § 1 k.p.c. w znaczeniu wyżej wskazanym.

Spór w rozpoznawanej sprawie sprowadzał się bowiem do ustalenia, czy odwołująca w okresie spornym wynikającym z decyzji zaskarżonej faktycznie wykonywała pracę na rzecz płatnika składek P. O. od dnia 15 marca 2013r.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005/15/235) stwierdził, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Nadto wbrew stanowisku wyrażonemu przez Sąd I instancji, to na organie rentowym spoczywał ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli, a więc, że nie miały zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych, gdyż pracownik nie podjął wykonywania pracy, a pracodawca świadczenia tego nie przyjmował. Z tych bowiem faktów organ rentowy wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 roku, I UK 269/2006, LEX nr 328015).

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że organ rentowy nie udowodnił, jakoby odwołującą K. H. i płatnika składek łączyła pozorna umowa o pracę, czy też, że strony niniejszej umowy działały w celu obejścia prawa.

Ocena zgromadzonego materiału dowodowego doprowadziła Sąd II instancji do przekonania, że odwołująca świadczyła pracę na podstawie umowy o pracę zawartej z P. O. w dniu 15 marca 2013r. Potwierdzają to w sposób jednoznaczny zeznania K. H. oraz zainteresowanego oraz zgromadzone w sprawie dokumenty. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie było żadnych podstaw ku temu, by odmówić wiarygodności zeznaniom zarówno odwołującej, jak i zainteresowanego. Na kanwie kontrolowanej sprawy przede wszystkim należy mieć w polu widzenia motyw, jakimi kierował się P. O., w momencie rozpoczęcia działalności gospodarczej, której przedmiotem była sprzedaż kolektorów słonecznych oraz ich montaż. Zainteresowany był przekonany, że jego firma w bardzo szybkim tempie się rozwinie. Ze względu na to, że w planowanym przez pracodawcę terminie nie weszła w życie ustawa o odnawialnych źródłach energii, płatnik składek wstrzymał się z dokonywaniem jakichkolwiek inwestycji. Sąd Apelacyjny za w pełni zasadne z punktu widzenia potrzeb gospodarczych uznał postawę płatnika składek, który ze względu na niskie dochody wstrzymał się z zatrudnianiem dodatkowych pracowników, czy też zrezygnował z dotychczas wynajmowanego lokalu biurowego położonego przy ul. (...) w Ś.

Dokonując oceny zeznań wnioskodawczyni, Sąd II instancji miał na względzie, iż w sposób bardzo szczegółowy i dokładny przedstawiła ona zakres wykonywanych przez siebie obowiązków, czynności, które wykonywała w firmie zainteresowanego, procedurę sporządzania kosztorysów. W ocenie Sądu Apelacyjnego odwołująca bardzo dobrze

znała materię, w obszarze której świadczyła pracę u zainteresowanego. Zdaniem Sądu II instancji na gruncie niniejszej sprawy nie ma znaczenia, że w okresie niezdolności do pracy K. H. pracodawca nie zatrudnił nikogo na jej miejsce, skoro musiał wstrzymać się z rozwojem firmy – zrezygnował z biura i ograniczył prowadzenie działalności do obsługi telefonicznej i spotkań z klientami. Wysokość umówionego przez strony wynagrodzenia również nie budzi wątpliwości Sądu Apelacyjnego. Wprawdzie odwołująca nie posiadała doświadczenia związanego z prowadzeniem biura, ale też powierzone jej czynności były czynnościami biurowo-technicznymi i nie wymagały żadnego specjalistycznego wykształcenia. Osoba zatrudniona na ww. stanowisku powinna posiadać zdolności interpersonalne, tj. cechy potrzebne do pracy na stanowisku związanym z obsługą klientów oraz prowadzeniem biura. Co istotne, K. H. nie jest spokrewniona z P. O.. Brak jest zatem podstaw do akceptacji stanowiska Sądu I instancji, że zawarta umowa była pozorna, bowiem miała na celu jedynie umożliwienie wnioskodawczyni, będącej w ciąży, uzyskania tytułu do ubezpieczeń społecznych, a nie osiągnięcie przez pracodawcę korzyści ze świadczonej przez nią pracy.

Podkreślenia przy tym wymaga, że Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 14 lutego 2006 roku, z którego wynika, iż trudno uznać, że dążenie do uzyskania przez zawarcie umowy o pracę ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym może być uznane za zmierzające do dokonania czynności sprzecznej z prawem albo mającej na celu obejście prawa. Przeciwnie jest to zachowanie rozsądne i uzasadnione zarówno z osobistego, jak i społecznego punktu widzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2006 roku III UK 150/2005).

Z powyższych względów, uznając zarzuty skarżącej za uzasadnione, Sąd Apelacyjny w punkcie 1 wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i stwierdził, że K. H., jako pracownik u płatnika składek P. O. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 15 marca 2013r.

Z uwagi na powyższe w punkcie 2 wyroku, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 i § 11 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego udzielonego z urzędu (Dz.U. 98.163.1349) zmienił wyrok w punkcie 2 w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz odwołującej kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, albowiem ostatecznie to ona, a nie pozwany organ rentowy jest stroną wygrywającą postępowanie.

Z kolei podstawę prawną orzeczenia o kosztach procesu za przedmiotowe postępowanie na rzecz odwołującej (pkt 3 wyroku) jest art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w związku z w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego udzielonego z urzędu. (Dz.U. 98.163.1349). Na koszty postępowania apelacyjnego złożyła się kwota 30 zł opłaty od apelacji oraz kwota 120 zł kosztów zastępstwa procesowego.

SSA Wiesława Stachowiak SSA Dorota Goss-Kokot SSA Ewa Cyran